

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/58/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713215460
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713215460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: MVDr. M. P., narodený XX.X.XXXX, bytom O., A. XXXX/XX, právne zastúpeného advokátom Mgr. Stanislavom Fekete, so sídlom Poprad, Námestie sv. Egídia 42/97, proti žalovanej: MUDr. G. P., nar. X.XX.XXXX, bytom O., A. XXXX/XX, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Danielou Urdovou, so sídlom v Poprade, Ul. 1. Mája 10, o určení spôsobu užívania veci patriacej do BSM, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 13C/116/2013-88 zo dňa 7.5.2014

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Zaväzuje žalobcu zaplatiť žalovanej na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Daniely Urdovej náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 69,01 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohoto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu na určenie spôsobu užívania nehnuteľnosti, a to rodinného domu označeného v žalobe tak, že žalobca je oprávnený užívať miestnosti nachádzajúce sa na prízemí rodinného domu a žalovaná je oprávnená užívať miestnosti nachádzajúce sa na prvom poschodí rodinného domu.

Po vykonanom dokazovaní vzal za preukázané, že podľa listu vlastníctva č. XXXX patrí predmetný dom do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Po rozvode manželstva doposiaľ nedošlo k vysporiadaniu BSM. Na tamojšom súde prebieha konanie

o vyporiadaní BSM, ktoré nie je právoplatne ukončené. V súčasnom období užíva rodinný dom iba žalobca. a to tak, že užíva miestnosti nachádzajúce sa na prízemí a v suteréne rodinného domu. Žalovaná si vystaňovala z rodinného domu svoje veci a v súčasnom období býva u syna. Žalobca poukázal na rozpory, ktoré majú účastníci konania, a ktoré sú riešené na viacerých občianskoprávných konaniach, pričom zo strany žalovanej bolo podaných viacero trestných oznámení voči žalobcovi. Žalobca sa domáha žalobou, aby súd určil spôsob užívania predmetného rodinného domu tak, ako ho doposiaľ žalobca užíval, potom, čo zriadil kovové zábrany a výmenou zámkov znemožňuje žalovanej prístup do tejto časti rodinného domu. Už z predchádzajúcich súdnych rozhodnutí (uznesenie sp. zn. 21C/112/2011 a rozsudok č. k. 6T/83/2012) je zrejmé, že takýto spôsob užívania rodinného domu súd nepovažoval za vhodný, keďže bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým súd uložil žalobcovi, aby sa zdržal takého konania. Následne z dôvodu nerešpektovania predbežného opatrenia bol žalobca v trestnom konaní uznaný vinným z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu. Konaním žalobcu

došlo k faktickému rozdeleniu rodinného domu na dve samostatné bytové jednotky, avšak takéto konanie bolo zo strany žalobcu svojvoľné a viedlo k vydaniu uznesenia o nariadení predbežného opatrenia. Pokiaľ má súd rozhodovať o užívaní spoločnej nehnuteľnosti, musí rešpektovať práva oboch bezpodielových spoluvlastníkov na riadne užívanie nehnuteľnosti. Z predložených posudkov o zdravotnom stave žalovanej vyplýva, že užívanie nehnuteľnosti spôsobom, ktorý navrhuje žalobca, by zjavne znevýhodňovalo žalovanú, ktorá vzhľadom na svoj zdravotný stav by mohla užívať navrhovanú časť nehnuteľností iba v obmedzenom rozsahu a s veľkými ťažkosťami. S prihliadnutím na nariadené predbežné opatrenie, ktorým boli dočasne upravené pomery účastníkov konania do právoplatného skončenia konania o vysporiadaní BSM, ako aj na skutočnosť, že spôsob užívania nehnuteľností navrhovaný žalobcom nie je vyhovujúci z hľadiska vyváženej práv oboch spoluvlastníkov na užívanie v spoločnej veci, súd žalobu zamietol.

Ďalším výrokom rozsudku bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej trovy právneho zastúpenia v sume 209,73 eur, a to k rukám právnej zástupkyňi žalovanej do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Tento výrok súd zdôvodnil odkazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a na úspech žalovanej. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za tri úkony právnej služby vymenované v odôvodnení rozhodnutia v sume 61,87 eur za 1 úkon a z režijného paušálu trikrát 8,04 eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania. Ako dôvod uviedol, že súd opomenul, že vydané predbežné opatrenie neupravuje užívanie predmetnej nehnuteľnosti, ale žalobcovi len prikazuje zdržať sa akýchkoľvek protiprávných zásahov do nehnuteľnosti. To aj dodržal, keďže po doručení predbežného opatrenia nevykonal na predmetnej nehnuteľnosti žiadne zásahy. Kovová zábrana bola totiž žalobcom osadená dňa 1.6.2008, teda ešte pred vydaním predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie nemohlo mať spätné účinky vo vzťahu ku konaniu žalobcu, ku ktorému došlo dávno pred jeho vydaním. Predbežné opatrenie v skutočnosti vôbec nerieši otázku spôsobu užívania domu, ktorá je naďalej medzi účastníkmi sporná. Žalovaná podala návrh na vydanie predbežného opatrenia so značným časovým odstupom (až po 3 rokoch od osadenia zábrany) a je teda zrejmé, že nemala skutočný záujem na dočasnej úprave pomerov. Neobstojí záver súdu, že žalobcom

navrhovaný spôsob užívania znevýhodňuje žalovanú pre jej zdravotný stav. Žalovanej robí problém v pohybe každý schod. Žalovaná je pre jej zdravotný stav objektívne vylúčená z užívania nehnuteľnosti ako celku (nielen jeho poschodia), keďže už samotný prístup na prízemie rodinného domu vedie cez schodisko o počte 12-tich schodov. Podobne aj pohyb z prízemie do suterénu rodinného domu nie je možný bez toho, aby žalovaná nemusela prekonávať prekážku v podobe schodov. Žalobca má preto za to, že ním navrhovaný spôsob užívania nepredstavuje znevýhodnenie žalovanej. Žalovanej nič nebráni predmetnú časť domu prenechať do nájmu tretím osobám. Skutočnosť, že žalovaná nemá záujem o užívanie predmetného domu svedčí z toho, že sa dobrovoľne z domu odsťahovala ešte v roku 2008, pričom odvtedy sa voči žalobcovi nikdy nedomáhala toho, aby mohla užívať napr. prízemie domu so suterénom, pokiaľ jej nevyhovovalo užívanie prvého poschodia domu. Súd nezobral do úvahy ani to, že navrhovaný spôsob užívania domu predstavuje dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi z dôvodu, že v konaní o vysporiadaní BSM vedenom pod sp. zn. 21C/112/2011 sa nekonalo pre prietahy na strane žalovanej. Konečné vlastnícke vzťahy sa definitívne vyriešia v konaní o vysporiadaní BSM.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Uplatnila si náhradu trov celého konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za štyri úkony právnej služby.

Odvolačiaci súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, a teda bez toho, že by nariadil odvolacie pojednávanie, na ktorom by zopakoval, prípadne doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Takéto zopakovanie, či doplnenie dokazovania nenavrhol v podanom odvolaní ani samotný žalobca.

Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu, ako aj na internete (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Pre rozhodnutie odvolacieho súdu má zásadný význam skutočnosť, že nie je v právomoci súdu rozhodnúť o vyriešení nezhôd medzi účastníkmi inak, ako to navrhol niektorý z nich v podanej žalobe.

Vyplyva to z ustanovenia § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý sa vzťahuje nielen na riešenie sporov medzi manželmi, ale aj na riešenie sporu medzi bývalými manželmi v čase pred rozhodnutím alebo pred uzavretím dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva.

Podľa § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dôjde medzi manželmi k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

V preskúmvanej veci takáto nezhoda medzi účastníkmi nesporne vznikla a pretrváva. V konaní pred súdom obaja sa domáhali toho, aby bolo im umožnené užívanie tej istej časti rodinného domu, a to prízemie a suterénu. O užívaní priestorov na poschodí nemal záujem žiaden z nich. Úprava užívania súdom by mala umožňovať každému z bezpodielových spoluvlastníkov užívať spoločnú vec tak, aby sa minimalizovala pravdepodobnosť konfliktov medzi spoluvlastníkmi za obdobie do skončenia konania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva.

V preskúmvanej veci obaja účastníci preukázali, že majú dôvod k tomu, aby v rámci úpravy užívania im bolo umožnené užívať prízemie a suterén domu. Na strane žalobcu sa jedná o realizáciu výkonu jeho povolania, ktorú uskutočňuje práve v suterénnych priestoroch naväzujúcich na prízemie. U žalovanej ide zase o zdravotný stav, keď postupne v priebehu roku 2012 a 2013 sa podrobila operácii oboch kolien, v dôsledku čoho má 50 %-né obmedzenie funkcie kolenných zhybov. Jej zdravotný stav nepochybne by sťažil aj užívanie suterénu a prízemie, na ktoré je prístup tiež len cez schodište.

Za tohoto stavu nie je úprava užívania uvedená v podanej žalobe použiteľná.

Užívanie nehnuteľností účastníkmi nebolo upravené ani predbežným opatrením nariadeným uznesením č. k. 21C/112/2011-105 zo dňa 18.7.2011, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/105/2011-123 zo dňa 29.9.2011 (ktorého rovnopis sa v spise nenachádza), bolo uložené žalobcovi zdržať sa akýchkoľvek neoprávnených zásahov do práva k užívaniu predmetného rodinného domu. Takéto predbežné opatrenie len zachováva stav užívania existujúci ku dňu rozhodnutia súdu, nerieši však sporné skutočnosti, t. j., ktorý zo spoluvlastníkov je oprávnený užívať konkrétne časti rodinného domu.

Nie je však možné súhlasiť so žalobcom v tom, že súčasťou práva užívať konkrétnu časť veci - rodinného domu, nie je povinnosť užívať takúto vec osobne.

Pod užívaním sa rozumie realizácia úžitkovej hodnoty veci zahrňujúca právo vec spotrebovať. Je však treba rozlišovať medzi právom vec užívať a právom s vecou nakladať. Pod nakladaním veci sa rozumie

právo rozhodovať o jej prevode alebo o inej dispozícii s vecou. Tam treba zahrnúť aj prenájom či výpožičku veci.

Predmetom podanej žaloby nebola aj úprava nakladania s vecou. Súd nemôže upraviť spoločné užívanie veci takým spôsobom, ktorý by v konečnom dôsledku nebol stabilizovateľný. Musí však prihliadať aj k tomu, či záujem užívať spoločnú vec majú obaja spoluvlastníci. Ak spoluvlastník, ktorý nemá záujem vec užívať osobne, má záujem prenechať vec do prenájmu, či do výpožičky, je rozhodnutie o takomto práve nakladať s vecou možnou súčasťou rozhodnutia podľa § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podmienkou je však podanie takéhoto návrhu niektorým z účastníkov.

V preskúmvanej veci sa žalobca výslovne domáha len úpravy práva užívať predmetnú časť rodinného domu. Súčasťou navrhovanej úpravy nebolo aj rozhodnutie o súde o tom, že jednotliví spoluvlastníci sú oprávnení nakladať s konkrétnou časťou nehnuteľnosti, a teda ju prípadne aj prenajať. Preto táto argumentácia žalobcu nie je pre rozhodnutie súdu v konečnom dôsledku právne významná.

Toto rozhodnutie nebráni podaniu inej žaloby, v ktorej by bola prijateľným spôsobom navrhnutá úprava práv a povinností spoluvlastníkov k tejto nehnuteľnosti.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Potvrdený bol aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Aj v tejto časti je odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania, ktorý sa ani v najmenšom nezmieňujú o trovách a nespochybňujú výšku prisúdenej náhrady. Preto odvolací súd potvrdil bez ďalšieho aj tento výrok rozsudku.

Úspech v odvolacom konaní mala žalovaná. V dôsledku toho jej v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. V danom prípade sa jedná len o náhradu trov právneho zastúpenia vzniklých žalovanej v súvislosti s napísaním vyjadrenia zo dňa 2.7.2014 k odvolaniu žalobcu.

Predmet konania v preskúmvanej veci je možné považovať za vec, v ktorej nie je možné vyjadriť hodnotu v peniazoch, alebo by ju bolo možné zistiť s nepomernými ťažkosťami (§ 11 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). V dôsledku toho je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 1/13 výpočtového základu, čo v roku 2014 bola suma 61,87 eur.

K tejto náhrade sa pripočítava paušálna náhrada miestneho prepravného a miestnych telekomunikačných poplatkov (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky, ktorá v roku 2014 bola 8,04 eur za úkon).

Prisúdenú náhradu trov odvolacieho konania je žalobca povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne žalovanej.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 ku 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.